

EU-note

Til orientering af Uddannelses- og Forskningsudvalget og Europaudvalget

Forslag til en EU-rumlov

Sammenfatning

Kommissionen har fremsat forslag til en rumlov, der har til formål at styrke det indre marked ved at erstatte nationale regler med ensartede EU-regler og dermed sikre lige konkurrencevilkår i rumsektoren.

Loven vil fremme fri bevægelighed for rumbaserede data og tjenester gennem harmonisering af krav til sikkerhed, håndtering af rumskrot, forebyggelse af kollisioner samt stærkere cyber- og infrastrukturrobusthed. Samtidig indføres miljøkrav, der pålægger operatører at beregne klimaaftryk og begrænse lys- og radioforurening. Reglerne omfatter også virksomheder og operatører uden for EU, hvis de leverer tjenester til brugere i EU. Forslaget er én af de af Folketinget prioriterede sager for 2025.

27. oktober 2025

Kontaktperson

Tobias Clausen
EU-konsulent
Tobias.Clausen@ft.dk
+45 3337 3301

EU's nye rumlov: Et stærkere indre marked for rumsektoren

Kommissionen har den 25. juni 2025 fremsat forslag til en EU-rumlov (KOM (2025) 335).¹ Forslaget er ét af Folketingets prioriterede EU-forslag, som er udvalgt fra Kommissionens arbejdsprogram for 2025. Det overordnede formål med forslaget er at støtte udviklingen og funktionen af det indre marked for den europæiske rumindustri. Det skal ske gennem fastsættelse af harmoniserede EU-regler og standarder for rumsektoren med fokus på sikkerhed, robusthed og bæredygtighed.

Forslaget fremsættes i lyset af en markant udvikling i rumsektoren internationalt, hvor efterspørgslen efter rumbaserede data og tjenester vokser hastigt. Udviklingen understøttes både af faldende omkostninger til fremstilling og opsendelse af satellitter og af fremkomsten af et stigende antal kommercielle aktører med grænseoverskridende aktiviteter. Der har været en markant

¹ Dansk sprogversion forelå den 5. september 2025. Tidsfristen for nærhedstjek af forslaget er den 3. november 2025. Regeringens [grund- og nærhedsnotat](#) er modtaget den 6. oktober 2025.

stigning i antallet af satellitter de seneste år, så der i dag er omkring 12.000 aktive satellitter i kredsløb om Jorden. Tallet forventes at stige yderligere frem mod 2030, hvor det estimeres, at op mod 50.000 vil være aktive. Til sammen driver disse tendenser en kraftig vækst i den globale rumøkonomi.

Kommissionen anser rumøkonomien som en central drivkraft for styrkelsen af EU's konkurrenceevne, og har formuleret en vision om at positionere EU som en global leder inden for rumøkonomien inden 2050.² Udviklingen af rumsektoren anses desuden som en vigtig brik i arbejdet med at øge EU's strategiske og geopolitiske autonomi gennem uafhængig adgang til rummet. I Mario Draghis rapport om Europas konkurrenceevne peges der på behovet for øgede investeringer i ruminfrastruktur og -tjenester. Rapporten anbefaler således hurtigt at etablere en fælles lovgivningsramme, der kan sikre et velfungerende indre marked for rumsektoren.

Med forslaget ønsker Kommissionen at fastlægge ensartede regler, der kan bidrage til at udvikle markedet og tiltrække investeringer. Målet er at positionere Europa som en international nøglespiller og regelsætter inden for rumøkonomien.

Hjemmelsgrundlag

Forslaget har hjemmel (retsgrundlag) i EU-traktatens artikel 114 (TEUF) om det indre marked og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure, hvor medlemslandene træffer afgørelse med kvalificeret flertal. Da der er tale om en forordning, vil den være bindende og direkte gældende i medlemsstaterne.

Kommissionen begrundet sit valg af hjemmelsgrundlag med, at EU's medlemslande i dag har forskellige nationale reguleringer af rumaktiviteter. Disse nationale forskelle medfører, ifølge Kommissionen, hindringer for den fri bevægelighed for rumbaserede data og tjenester. Det indebærer ekstra omkostninger for virksomhederne i den europæiske rumindustri, hvilket hæmmer innovation og svækker konkurrenceevnen. Mindst 14 medlemsstater³, herunder Danmark, har i dag, med afsæt i FN-forpligtelser⁴, indført national lovgivning om kontrol og tilsyn med rumaktiviteter. Flere EU-lande er desuden i proces eller planlægger at indføre lovgivning på området.

² EU-Kommissionens "Vision for the European Space Economy" 25. Juni 2025

³ Det gælder bl.a. Østrig, Belgien, Cypern, Danmark, Finland, Frankrig, Tyskland, Italien, Luxembourg, Holland, Portugal, Slovenien Spanien, Sverige.

⁴ Blandt andet FN's Ydre rum-traktat (Outer Space Treaty) og FN's konvention om registrering af genstande, der sendes ud i det ydre rum

Kommissionens forslag til en fælles EU-rumlov har til formål at erstatte de forskellige nationale reguleringer med ét ensartet regelsæt, der kan skabe en *level playing field* og dermed sikre lige konkurrencevilkår på tværs af aktører.

Vedtages forordningen, vil det være første gang EU får en egentlig lovgivning om rummet. I hovedtræk er der tale om totalharmonisering, hvilket betyder, at medlemsstaterne fremadrettet ikke kan indføre mere vidtgående nationale krav. Dog muliggør forslaget, at et EU-land rent undtagelsesvis kan stille strengere nationale krav, hvis en udbyder af rumtjenester i EU har til hensigt at operere i eller opsende et rumfartøj fra en anden medlemsstat end det EU-land, hvor udbyderen er etableret, og der kan dokumenteres en konkret risiko for sikkerhed, beskyttelse af infrastruktur eller bæredygtighed. Eventuelle nationale regler vil dog altid skulle kunne begrundes med, at de er objektivt nødvendige og proportionelle. Det vil til syvende og sidst være EU-Domstolen, der kan afgøre, om eventuelt mere vidtgående nationale krav lever op til dette.

Andre landes reaktioner

Der er uenighed blandt EU-landenes regeringer, om hvorvidt forslaget går for vidt i forhold til beføjelserne i EU-traktaten.

Regeringerne fra Finland og Sverige skriver i et [non-paper](#) fra marts 2025, at de ikke mener artikel 114 (TEUF) om det indre marked kan anvendes som hjemmelsgrundlag. De peger på, at mange rumteknologier har såkaldt dobbelt anvendelse - dvs. at de både kan bruges til civile og militære formål – og at en harmonisering af reglerne, kan skabe hindringer for aktører inden for den nationale sikkerhed eller forsvaret, som ønsker at benytte kommercielle rumtjenester uden nødvendigvis at kontrollere eller finansiere hele missioner. Derudover fremhæver Finland og Sverige, at EU-traktatens 189(2) (TEUF), der omhandler fastsættelsen af en europæisk rumpolitik, udtrykkeligt udelukker harmonisering på området. De understreger også, at traktatens artikel 4(3) (TEUF) fastlægger, at EU-regler ikke må fortrænge medlemsstaternes mulighed for at vedtage egne nationale regler på rumområdet. I stedet mener de, at EU bør styrke sikkerhed og bæredygtighed i rumsektoren gennem ikke-lovgivningsmæssige tiltag, såsom frivillige standarder og mærkningsordninger.

Omvendt har regeringerne i lande som Tyskland, Frankrig, Italien og Slovakiet i et ikke-offentliggjort non-paper givet udtryk for, at artikel 114 kan anvendes som retsgrundlag under forudsætning at rumloven afgrænses til kommercielle rumaktiviteter og samtidig respekterer proportionalitets- og subsidiaritetsprincippet.

Senest har den svenske Rigsdag den 22. oktober 2025 vedtaget en begrundet udtalelse, hvori den finder forslaget i strid med nærhedsprincippet. Af [udtalelsen](#) fremgår det, at Rigsdagen vurderer, at forslaget går videre end

nødvendigt, kan svække konkurrenceevnen og gør det vanskeligere for medlemsstaterne at forene EU-regler med internationale forpligtelser som FN's rumtraktat.

Forslagets hovedelementer

Kommissionens forslag omfatter en bred vifte af foranstaltninger, tekniske krav og rammer, der tilsammen skal erstatte en række eksisterende nationale regler og danne et harmoniseret og sammenhængende regelsæt for rumaktiviteter med relation til EU. I det følgende behandles de mest centrale bestemmelser, som vedrører harmonisering af regler inden for sikkerhed, modstandsdygtighed i ruminfrastrukturen og bæredygtighed. For en fuldstændig gennemgang af forordningen henvises til [grund- og nærhedsnotatet](#) fra regeringen.

Sikkerhed

Det [Europæiske Rumagentur \(ESA\)](#) har pr. september 2025 anslået, at der befinder sig over 54.000 stykker rumskrot med en diameter på mere end 10 centimeter i kredsløb om Jorden. Derudover kommer millioner af mindre fragmenter, der ikke kan identificeres. Antallet forventes at stige i de kommende år, og med den stigende mængde rumskrot øges risikoen for kollisioner betydeligt.

For at reducere risikoen, begrænse mængden af rumaffald og sikre trygge opsendelser og landinger foreslår Kommissionen, at der stilles en række krav til rumoperatører som led i en godkendelsesproces. Kravene omfatter blandt andet udarbejdelse af sikkerhedsplaner for opsendelser, sporbarhed af rumfartøjer, abonnement på kollisionsforebyggende rumtjenester, krav til fartøjernes manøvreedygtighed samt planer for reduktion af rumaffald, herunder planer for at undgå utilsigtet fragmentering af fartøjer.

Derudover foreslår Kommissionen, at der indføres særlige forpligtelser for megakonstellationer (dvs. systemer af flere satellitter, der arbejder sammen) med henblik på at forebygge kædereaktioner af kollisioner, som skaber endnu mere rumaffald. De konkrete tekniske standarder og risikotærskler vil efterfølgende kunne fastsættes af Kommissionen gennem delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter.

Modstandsdygtighed for ruminfrastruktur

Med henblik på at forebygge hændelser som sabotage, naturkatastrofer eller hybride angreb har EU i dag regler, der stiller krav til cybersikkerhed og

modstandsdygtighed for kritisk infrastruktur.⁵ De regler omfatter dog ikke specifikke krav til ruminfrastruktur og dækker heller ikke fuldt ud alle aktører og tjenester, der er centrale for rumsektoren. Det skaber ifølge Kommissionen huller og asymmetrier i beskyttelsesniveauet. Med rumloven søger man at udfylde disse huller ved at indføre komplementære EU-regler, der er målrettet alle rumoperatører og -aktiver.

Formålet er at forebygge afbrydelser af rumtjenester som følge af cyberangreb på ruminfrastruktur. For at styrke modstandsdygtigheden i infrastrukturen knyttet til rumaktiviteter stiller de nye regler krav om risikovurderinger af både digitale og fysiske trusler gennem hele rummissionens livscyklus - fra design og fremstilling til opsendelse, drift og bortskaffelse. Derudover indføres specifikke krav til bl.a. adgangskontrol, hændelsesdetektering, kryptering, backup samt styring af risici i forsyningskæden. Endelig bliver det obligatorisk at rapportere betydelige hændelser.

Bæredygtighed

Med afsæt i EU's grønne pagt og de fastsatte bæredygtighedsmål sigter Kommissionens forslag mod at reducere miljøaftrykket fra rumaktiviteter for hele EU. Første skridt er at udvikle en fælles metode og et solidt datagrundlag til at beregne de miljø- og klimamæssige konsekvenser af rumsektoren, da der i dag kun findes meget begrænsede værktøjer på området.

Rumloven foreslår derfor at udvikle en særlig metode målrettet rumsektoren, som gør det muligt og obligatorisk for operatører at beregne det miljømæssige fodaftryk af deres missioner. Beregningen skal dække hele missionens livscyklus, fra opsendelse til afslutning. Som led i ansøgningen om tilladelser til rumaktiviteter skal operatører indsende en erklæring om missionens miljøaftryk til de kompetente myndigheder.

Derudover indeholder rumloven nye krav til rumfartøjsoperatører om aktivt at begrænse lys- og radioforurening, der kan forstyrre astronomiske observationer. Operatørerne forpligtes derfor til at udarbejde og løbende opdatere en plan, der beskriver, hvordan de vil beskytte nattehimlens synlighed og undgå forstyrrende radiosignaler. Endelig etableres også en fælles ramme for tildelelse af et EU-rummærke til rumoperatører, der frivilligt ønsker at opfylde højere krav til sikkerhed, modstandsdygtighed og miljømæssig bæredygtighed ud over dem, der er fastsat i forordningen.

⁵ Der henvises til direktiv om foranstaltninger til sikring af et højt fælles cybersikkerhedsniveau i hele Unionen (NIS2-direktivet) og direktiv om kritiske enheders modstandsdygtighed (CER-direktivet)

Hvem er omfattet af rumloven?

Alle private og offentlige aktører, der arbejder med rumfartøjer (og returnerer dem), er underlagt kravene i forordningen. Forordningen gælder også aktører, der stiller infrastruktur til rådighed for opsendelser, udbyder teknologi til at forebygge kollisioner eller tilbyder reparation og andre services til fartøjer i rummet. Hertil kommer de såkaldte *primære leverandører af rumbaserede data*, det være sig virksomheder og offentlige institutioner, som står for den første behandling af kommunikations- og observationsdata modtaget fra rummet, der også er omfattet af forslaget.

Rumoperatører, der er etableret i EU og ønsker at udføre rumaktiviteter, skal først indhente tilladelse fra den kompetente myndighed i det medlemsland, hvor de er etableret. For at få en tilladelse skal operatøren dokumentere, at kravene i rumloven er opfyldt. Udstedelsen af tilladelserne overvåges af de nationale myndigheder i medlemslandene. Når en operatør har fået en tilladelse i ét medlemsland, gælder den i hele EU, og andre medlemsstater kan som udgangspunkt ikke begrænse leveringen af tjenester fra den pågældende udbyder. Hermed sikres retten til fri bevægelighed for rumbaserede data og tjenester på tværs af EU.

Som noget særligt gælder kravene i forordningen også for virksomheder og rumoperatører uden for EU, hvis de tilbyder deres tjenester til brugere i EU. Det gælder både operatører, der leverer tjenester direkte til brugere i EU, og dem, der gør det mere indirekte, for eksempel gennem satellitovervågning, styring af satellitter eller gennem udstyr, de har placeret på andre satellitter.

I praksis betyder det, at f.eks. en amerikansk virksomhed eller operatør, der tilbyder satellitkommunikation, rumdata el.lign., eller stiller sin kapacitet på sine satellitter til rådighed for brugere i EU, vil være omfattet af reglerne, også selvom virksomheden ikke har kontor eller fysisk tilstedeværelse i EU. Operatører fra tredjelande skal registrere sig i et EU-register og udpege en juridisk repræsentant i et EU-land, som kan sikre et effektivt samarbejde med de nationale myndigheder og Kommissionen. I forbindelse med registreringen skal de dokumentere, at de lever op til kravene i EU's rumlov. Kravene betragtes som opfyldte, hvis EU-Kommissionen har truffet afgørelse om, at reglerne i det tredjeland, hvor operatøren hører hjemme, svarer til EU's regler.

For så vidt angår offentlige aktører gælder forordningen for nationale myndigheder i EU's medlemslande, EU's egne institutioner og for internationale organisationer, der deltager i rumaktiviteter i EU. Aktiviteter inden for forsvars- og sikkerhedspolitik er undtaget fra reglerne, mens rumfartøjer, der anvendes til forsknings- og uddannelsesmissioner, delvist er undtaget.

Hvornår træder reglerne i kraft?

Forordningen træder i kraft i 2030 og indføres over to år. Formålet med denne gradvise indføring er at give industrien tid til at tilpasse sig de nye regler. Små og mellemstore virksomheder samt forsknings- og uddannelsesinstitutioner fritages for kravene om at beregne miljømæssige fodaftryk frem til udgangen af 2031.

Reglerne vil ikke gælde satellitter, der er opsendt før 2030. Det har givet anledning til spekulationer om, hvilken betydning reglerne vil få for nogle af markedets største aktører, da flere megakonstellationer - herunder Elon Musks Starlink, Amazons Kuiper og kinesiske alternativer - forventes at være opsendt før 2030.⁶

Dette dokument er udarbejdet af Folketingets Administration til brug for medlemmer af Folketinget. Efter ønske fra Folketingets Præsidium understøtter Folketingets Administration det parlamentariske arbejde i Folketinget, herunder lovgivningsarbejdet og den parlamentariske kontrol med regeringen ved at yde upartisk faglig bistand til medlemmerne. Faglige noter udarbejdet af Folketingets Administration er i udgangspunktet offentligt tilgængelige.

⁶ EurActiv "[EU launches regulatory rocket at space players – including Elon Musk](#)" 25. juni 2025